

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E ARSIMIT
DHE SPORTIT
INSTITUTI I ZHVILLIMIT TË ARSIMIT

**PROGRAMI ORIENTUES PËR EFEKT TESTIMI TË APLIKANTËVE TË LËNDËS
HISTORI
2014**

1) HYRJE

Programi orientues për efekt testimi të aplikantëve të lëndës Histori është hartuar nga grupi i punës, i ngritur nga Instituti i Zhvillimit të Arsimit – IZHA, për t'u ardhur në ndihmë të gjitha Drejtorive Arsimore Rajonale dhe Zyrave të Arsimit të rretheve, si dhe të gjithë aplikantëve të lëndës Histori për t'u përgatitur për testim.

Programi është zhvilluar duke iu përgjigjur kërkesave që MAS-i ka vendosur për aplikantët që testohen. Programi është hartuar duke mbajtur parasysh se fushat kryesore në të cilat testohen njohuritë dhe aftësitë e mësuesve janë:

- dokumentet zyrtare¹ të cilat kanë të bëjnë me veprimtarinë mësimore – edukative të mësuesve;
- programet përkatëse lëndore;
- aspekte të pedagogjisë dhe metodologjisë në mësimdhënie-nxënie në përgjithësi si dhe të lëndës Histori në veçanti;
- aspekte të etikës dhe komunikimit;
- aspekte të drejtshkrimit të gjuhës shqipe;
- përmbajtjen shkencore të lëndës Histori sipas programeve lëndore përkatëse.

2) QËLLIMI I PROGRAMIT

Programi orientues për efekt testimi të aplikantëve të lëndës Histori është hartuar për të mbështetur dhe nxitur zhvillimin profesional të tyre. Programi është hartuar nga grupi i punës duke mbajtur parasysh përmbushjen e dy qëllimeve kryesore.

- *Së pari*, të ofrohet si një program orientues për t'u ardhur në ndihmë Drejtorive Arsimore Rajonale dhe Zyrave të Arsimit të rretheve si dhe të gjithë mësuesve të lëndës Histori në arsimin parauniversitar për të realizuar veprimtaritë kualifikuese dhe trajnuese në bazë rrethi. Në këtë aspekt programi mund të plotësohet nga DAR/ZA-të përkatëse, sipas kushteve dhe mundësive konkrete.
- *Së dyti*, si një program i detyruar, veçanërisht për aplikantët, për të përballuar me sukses kërkesat që ka testimi.

¹ Është fjala për të gjitha dokumentet ligjore, urdhëresat dhe udhëzimet e MAS që zbatohen në shkollë duke u përqendruar në ato të viteve të fundit.

Programi synon:

- Rritjen e përgjegjshmërisë së mësuesve për njohjen dhe zbatimin e legjislacionit arsimor e në mënyrë të veçantë të risive më të fundit të reformës arsimore.
- Rritjen e aftësive dhe kompetencave profesionale të kuadrit mësimdhënës, për të ndikuar drejtpërdrejtë në rritjen e efektivitetit të procesit mësimor, drejt një mësimdhënieje të suksesshme.
- Rritjen e përgjegjshmërisë së mësuesve për domosdoshmërinë e njohjes së koncepteve bazë dhe ligjësiave shkencore të lëndës si dhe të zbatimit të tyre në praktikë, në përputhje me specifikat e moshës së nxënësve dhe të klasës ku japin mësim.
- Rritjen e përgjegjshmërisë së mësuesve për njohjen dhe zbatimin e rregullave të etikës dhe komunikimit në punën e tyre në shkollë.
- Rritjen e aftësive të mësuesve në drejtim të zbatimit me saktësi të rregullave drejtshkrimore të shqipes.
- Realizimin në praktikë nëpërmjet demonstrimit konkret të aftësive të fituara, e në mënyrë të veçantë nëpërmjet vlerësimit të arritjeve përmes testimit.

3) PËRMBAJTJA E PROGRAMIT

Programi orientues për efekt testimi të aplikantëve të lëndës Histori është strukturuar sipas fushave kryesore të zhvillimit profesional, të përmendura më sipër, për të cilat testohen mësuesit. Për secilën fushë janë renditur njohuritë dhe aftësitë bazë që duhet të zotërojnë mësuesi i lëndës së Historisë për të përmbushur me sukses rubrikat e testimit.

Programi është ndërtuar duke pasur si pikënisje standardet bazë të përgjithshme të mësuesit si dhe standardet lëndore të mësuesit. Përshkallëzimi i kompetencave profesionale që lidhen me secilën fushë të testimit do ta ndihmojnë mësuesin që të identifikojë nevojat e tij, si dhe çështjet në të cilat duhet të thellohet më shumë.

Për të qenë lehtësisht i përdorshëm, programi është paraqitur sipas një formati të caktuar. Sipas këtij formati, për secilën fushë prezantohen kompetencat që mësuesit duhet të zotërojnë në fushën e njohurive dhe aftësive si dhe literatura përkatëse rekomanduese që u vjen në ndihmë për zotërimin e këtyre kompetencave.

PËRMBAJTJA E PROGRAMIT	
Fusha: Dokumentet zyrtare	
Rezultati Mësuesi do të jetë i aftë:	Literatura e rekomanduar
<ul style="list-style-type: none">• të zbërthejë dokumentacionin shkollor për arsimin parauniversitar;• të zbatojë në praktikën e përditshme kërkesat që burojnë nga zbatimi i këtij	<ul style="list-style-type: none">• Ligji Nr. 69/2012 për Sistemin Arsimor Parauniversitar në Republikën e Shqipërisë.• Urdhri për miratimin e Dispozitave Normative për arsimin parauniversitar (DN), Nr 343, datë 19.08.2013.

<p>dokumentacioni;</p> <ul style="list-style-type: none"> të demonstrojë zbatimin konkret të udhëzimeve të MASH në funksion të përmirësimit të procesit të mësimdhënie-mësimnxënies. 	<ul style="list-style-type: none"> Kodi Etik 2013 Udhëzimi Nr. 49, dt. 27.12.2006 , "Për hartimin e objektivave të arritjeve të nxënësve". Udhëzimi Nr.38 , dt.09.10.2007 , "Për zhvillimin e orëve të lira në shkollë". Udhëzimi Nr. 35, dt.09.10.2007 , "Për lirinë e mësuesit për orët mësimore të parashikuara në programin lëndor" Udhëzimi Nr. 37, dt.09.10.2007, "Për paraqitjen e personelit të shkollës në mjediset shkollore" Udhëzimi Nr. 21, datë 23.07.2010 "Për normat e punës mësimore edukative dhe numrin e nxënësve për klasë në institucionet e Arsimit Parauniversitar", i ndryshuar me Udhëzimin 16.10.2014. Udhëzime për vlerësimin e nxënësit "Kualifikimi i mësuesve" – Teste 2008, 2009, 2010", IKT Kuadri normativ dhe rregullues i veprimtarisë së institucioneve arsimore pasqyruar në Udhëzimin Nr. 23, date 08 .08.2014, "Për vitin shkollor 2014 - 2015 në Sistemin Arsimor Prauniversitar", sipas specifikave të profilit.
---	---

Fusha : Programet lëndore

<p>Rezultati Mësuesi do të jetë i aftë:</p>	<p>Literatura e rekomanduar</p>
<ul style="list-style-type: none"> të interpretojë integrimin e standardeve të të nxënësve të lëndës së historisë në programet lëndore; të identifikojë parimet e përgjithshme të ndërtimit të programeve të Historisë në arsimin e detyruar dhe të mesëm; të interpretojë ndryshimet në strukturë e në përmbajtje të programeve të kësaj lënde në të gjitha nivelet e shkollimit; të vlerësojë koherencën vertikale të kurrikulës së lëndës së Historisë (sigurimi i vazhdimësisë së programeve nga njëri vit në tjetrin); të vlerësojë koherencën horizontale të kurrikulës së Historisë (lidhjen e ndërsjellë midis drejtimeve të së njëjtës fushë apo fushave të ndryshme); të ndërtojë një model planifikimi 	<ul style="list-style-type: none"> Standardet e përmbajtjes: Histori (për arsimin e detyruar). Standardet e arritjes: Histori (për arsimin e detyruar). Standardet e nxënies për gjimnazin - IKT, 2009. Programet lëndore: Histori, arsimit 9-vjeçar dhe i mesëm. "Vendi dhe përmbajtja e lëndës së historisë në arsimin e detyruar": Buletini "Kurrikula dhe shkolla", Histori-Gjeografi, Nr.5 - ISP, 2004. "Parime dhe kritere bashkëkohore të përmbajtjes së programit të historisë 6": Buletin "Në fokus të ndryshimeve kurrikulare" - Lëndët shoqërore - QTKA, 2005. "Historia 7, një përfaqje e re e historisë së kohës së sotme": Buletin "Në fokus të ndryshimeve kurrikulare - Lëndët shoqërore -

tematik mbi bazën e objektivave të programit të lëndës së Historisë.

QTKA, 2006.

- "Programi dhe teksti "Historia 7" në frymën e reformimit të shkollës": Buletin "Në fokus të ndryshimeve kurrikulare - Lëndët shoqërore - QTKA, 2006.
- Udhëzues për mësuesit. Shkencat shoqërore: Edukim qytetar, Histori, Gjeografi - IKS, 2006.
- Vendlindja: Material në ndihmë të mësuesit për modulet e vendlindjes, klasa e 5-të - IKT, 2008.
- Kurrikula në bazë shkolle. Kurrikula modulare - IKS, 2007.
- Udhëzues kurrikular i gjimnazit për lëndën e Historisë, klasa 10-12-të - IZHA, 2010.

Fusha: Aspekte të pedagogjisë dhe metodologjisë në mësimdhënie-nxënie

Rezultati

Mësuesi do të jetë i aftë:

Literatura e rekomanduar

<p><u>Metodologjia</u></p> <ul style="list-style-type: none"> të demonstrojnë teorikisht dhe praktikisht përdorimin e metodave, teknikave dhe strategjive të ndryshme ndërvepruese për mësimdhënien e lëndës së Historisë; të administrojnë me efektivitet të mësuarit e individëve, grupeve dhe të gjithë klasës, duke e ndryshuar mësimdhënien në përshtatje me fazat e mësimin dhe nevojat e nxënësve; të evidentojë mjetet mësimore të nevojshme për të realizuar përmbushjen e objektivave të programit të kësaj lënde; të hartojë objektivat specifike të arritjeve të nxënësve në tri nivele nisur nga objektivat e programit. <p><u>Vlerësimi i nxënësve</u></p> <ul style="list-style-type: none"> të demonstrojnë përdorimin e formave dhe teknikave të ndryshme të vlerësimit të nxënësve për lëndën e Historisë; të hartojë teste për matjen dhe diagnostikimin në vazhdimësi të arritjeve të nxënësve në Histori; të interpretojë rezultatet e vlerësimit të nxënësve, në funksion të nxitjes së progresit të nxënësve. 	<ul style="list-style-type: none"> Literaturë që ka në fokus metodat e mësimdhënies ndërvepruese, me në qendër nxënësin, metodologjinë e mësimdhënies së historisë. Udhëzues dhe materiale mbështetëse që orientojnë për hartimin e objektivave të orës së mësimin, përgatitjen e ditarit të mësuesit, organizimin e orës së mësimin.
---	---

Fusha: Aspekte të etikës dhe komunikimit	
Rezultati Mësuesi do të jetë i aftë:	Literatura
<ul style="list-style-type: none"> të njohë rregullat e etikës dhe sjelljes që duhen respektuar në marrëdhënie me drejtuesit e institucionit arsimor, stafin pedagogjik, nxënësit, prindërit dhe komunitetin; të sillet në përputhje me rregullat e etikës dhe të sjelljes në marrëdhënie me drejtuesit, stafin pedagogjik, nxënësit, prindërit dhe komunitetin gjatë punës së tij brenda dhe jashtë institucionit 	<ul style="list-style-type: none"> Kodi i Etikës së Mësuesve në Arsimin Parauniversitar publik dhe privat. Literaturë dhe materiale burimore që trajtojnë çështje të etikës dhe të komunikimit.

arsimor.	
Fusha: Aspekte të drejtshkrimit të gjuhës shqipe	
Rezultati Mësuesi do të jetë i aftë:	Literatura
<ul style="list-style-type: none"> të njohë rregullat e drejtshkrimit të standardit të gjuhës shqipe; të zbatojë rregullat e drejtshkrimit gjatë veprimtarive në institucionin arsimor. 	<ul style="list-style-type: none"> Literaturë dhe udhëzues metodikë për përdorimin e rregullave të drejtshkrimit të gjuhës shqipe.

Fusha : Përmbajtja shkencore e lëndës	
Rezultati Mësuesi do të jetë i aftë:	Literatura e rekomanduar
<ul style="list-style-type: none"> të shpjegojë konceptet kryesore me të cilat operon lënda e Historisë; të interpretojë lidhjet shkak-pasojë midis proceseve e dukurive që trajton kjo lëndë; të demonstrojë lidhjen midis njohurive të lëndës me njohuritë e disiplinave të tjera brenda fushës ose jashtë saj; 	<ul style="list-style-type: none"> Tekstet shkollore të historisë për arsimin e detyruar e të mesëm. Tekste dhe materiale të tjera burimore që mbulojnë përmbajtjen e lëndës.